

Turku 6.7.2026
Syömishäiriöliitto

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamiseksi (diaarinumero VN/20873/2026)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YHDISTYSTEN JA SÄÄTIÖIDEN RAHOITUKSESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 3 §:N MUUTTAMISESTA

Syömishäiriöliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta sekä siihen liittyvästä muistiolounnoksesta. Syömishäiriöliitto pitää tärkeänä, että STEA-avustusten myöntämisharkintaa koskevat periaatteet ovat yhdenvertaisia, ennakoitavia ja oikeudellisesti kestäviä, ja suhtautuu siksi vakavasti myös siihen, millä tavoin ja missä rakenteessa näitä periaatteita valmistellaan.

1. Lausuntomenettelystä ja neuvottelukunnan kuulemisesta

Syömishäiriöliitto kiinnittää huomiota lausuntoajan poikkeukselliseen lyhyteen. Muistiolounnoksessa lausuntoaika on rajattu noin neljään viikkoon tavanomaisen kuuden viikon sijaan, ja tätä perustellaan sillä, että kriteerejä koskevasta muutoksesta on käyty julkista keskustelua jo kesäkuun puolivälistä alkaen sekä sillä, että STEA on soveltanut ehdotettuja kriteerejä käytännössä jo vuoden 2026 avustuksia valmisteltaessa. Syömishäiriöliitto ei pidä kumpaakaan perustelua riittävänä. Julkinen keskustelu ei korvaa järjestöjen mahdollisuutta arvioida asetusluonnoksen konkreettisia vaikutuksia omaan toimintaansa.

Aikataulu on ongelmallinen myös hakemusten valmistelun näkökulmasta. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 31.8.2026, ja STEA:n vuoden 2027 avustusten hakuaika alkaa jo seuraavana päivänä 1.9., päättyen 30.9. Tämä tarkoittaa, että lausuntopalautteen käsittelylle ja mahdollisille tekstimuutoksille jää lausuntokierroksen päättymisestä (26.7.) käytännössä vain noin viisi viikkoa, ja saman ajanjakson kuluessa järjestöjen tulisi jo aloittaa hakemusvalmistelu vuodelle 2027.

Järjestöt joutuvat rakentamaan hakemuksensa ilman varmuutta lopullisesta, laintarkastetusta ja vahvistetusta kriteeristöstä. Ongelma korostuu, koska Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus on jo julkaissut vuoden 2027 hakuohjeistuksensa. Järjestöjen kannalta epävarmuus siitä, kumpaan tekstiin hakemus tulisi perustaa, ei ole hyväksyttävä lähtökohta rahoituksen jatkuvuuden kannalta erityisen kriittisessä tilanteessa, jossa avustuskehys pienenee kolmanneksella.

Syömishäiriöliitto pyytää, että STM varmistaa hyvissä ajoin ennen hakuajan alkamista sekä lopullisen asetustekstin selkeyden että sen, että STEA:n käytännön soveltamisohjeistus vastaa asetuksen sisältöä, jotta järjestöillä on tosiasiallinen mahdollisuus valmistella vuoden 2027 avustushakemukset luotettavan ja lopullisen kriteeristön pohjalta.

Tätä vakavampana Syömishäiriöliitto pitää kysymystä sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusasioden neuvottelukunnan roolin puuttumisesta asetuksen valmistelussa. Sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta annetun lain (284/2023) 6 §:n 2 momentin mukaan neuvottelukunta antaa lausunnon avustuslinjauksista sosiaali- ja terveysministeriölle. Nyt asetukseen ehdotetut kriteerit

(toiminnan sisällöllinen painotus, hyväksyttävä organisaatorakenne suhteessa muihin toimijoihin, kustannusrakenteen kohtuullisuuden arviointiperusteet) ovat sisällöltään juuri sellaisia avustulinjauksia, joita säännös tarkoittaa, eivät pelkkiä teknisiä täsmennyksiä.

Muistioloonnoksen kuvaus valmistelusta (kohta 2) mainitsee kansliapäällikkötyöryhmän ja yleisen lausuntopalvelu.fi-kierroksen, mutta ei mainitse neuvottelukunnan kuulemista osana valmistelua sen lakisääteisessä roolissa. Syömishäiriöliitto pyytää STM:ää täsmentämään, onko neuvottelukuntaa kuultu erikseen näiden kriteerien muotoiluvaiheessa, ja jos ei, miten tämä on sovitettavissa yhteen lain 6 §:n 2 momentin tarkoituksen kanssa.

2. Kriteerien muotoilusta suhteessa yhdenvertaisuuteen

Syömishäiriöliitto pitää myönteisenä, että ehdotetut kriteerit on kirjoitettu asetusluonnokseen harkinnanvaraisina, avustuksen myöntämistä puoltavina tekijöinä osana kokonaisharkintaa, eikä kategorisina, tietyn toimintamuodon tai kohderyhmän suoraan poissulkevinä edellytyksinä. Tämä muotoilu turvaa yhdenvertaisen kohtelun ja kriteerien oikeudellisen kestävyuden tavalla, jota muistiolounnoksessakin korostetaan.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskusten jo julkaisema, vuoden 2027 avustuksia koskeva hakuohjeistus on kuitenkin muotoiltu selvästi kategorisemmin kuin nyt lausunnolla oleva asetusteksti. Ohjeistuksen mukaan jatkoavustusta ei myönnetä järjestöille, joiden toiminta on keskittynyt yhteiskunnalliseen vaikuttamis- tai neuvontatyöhön, eikä järjestöille, joiden toiminta kohdistuu pääasiassa yhteen tiettyyn tausta- tai identiteettiryhmään ilman terveydellistä perustetta.

Syömishäiriöliitto kysyy, vastaako STEA:n jo julkaisema hakuohjeistus asetuksen harkinnanvaraista ja kokonaisarviointiin perustuvaa muotoilua, vai onko ohjeistus tosiasiasa tiukempi ja ehdottomampi kuin asetusteksti itse edellyttäisi. Jos ohjeistus on tiukempi, Syömishäiriöliitto pyytää selvitystä siitä, miten varmistetaan, ettei käytännön hakuprosessissa lopulta sovelleta ankarampia rajoituksia kuin mihin asetuksen oma harkinnanvaraisuus antaisi aihetta.

3. Kriteerien luonteesta: tarveharkinta ja toteutuskelpoisuus versus sisällöllinen arvovalinta

Voimassa olevan 3 §:n 1 momentin edellytykset (hakijan varat ja tuotot, muun toiminnan laatu ja tuloksellisuus, toiminnallinen ja tekninen suunnitelma sekä toteutusedellytykset) ovat luonteeltaan tarveharkintaa ja toteutuskelpoisuuden arviointia, ja tämä sääntely on riittänyt turvaamaan avustusten asianmukaisen kohdentumisen tähänkin asti. Myös strateginen ohjaus on jo mahdollista ilman asetustason sisältökriteerejä: 1 momentin 4 kohta antaa STEA:lle keinon kohdentaa avustuksia valtion talousarvion painopisteisiin vuosittaisen hakuilmoituksen kautta.

Ehdotettu 2 momentti on luonteeltaan toisenlainen. Se ei arvioi tarvetta tai toteutuskelpoisuutta, vaan ottaa kantaa siihen, minkä sisältöisen toiminnan katsotaan olevan arvokkaampaa. Syömishäiriöliitto pitää tätä merkittävänä periaatteellisenä muutoksena, jota tämän asetusmuutoksen yhteydessä ei ole ehditty käsitellä riittävän laajasti, ja palaa siihen jäljempänä yksittäisten kriteerien kohdalla.

4. Järjestöjen itsemääräämisoikeudesta ja avustusjärjestelmän roolista

Valtionavustuksen tarkoitus ei ole ohjata yksityiskohtaisesti sitä, mitä järjestö tekee. Sen tarkoitus on mahdollistaa, että järjestö saa itse, oman asiantuntemuksensa pohjalta, päättää miten se toteuttaa tarkoitustaan parhaalla mahdollisella tavalla oman kohderyhmänsä hyväksi. Tätä periaatetta kuvastaa myös se, miten STEA-päätöksenteko on ajan myötä siirtynyt pois valtioneuvostotason poliittisesta käsittelystä virkamiestyöksi STEA:aan.

Ehdotetut kriteerit ovat ristiriidassa tämän kehityssuunnan kanssa. Vaikka päätöksenteko on siirtynyt pois politiikasta, ne tuovat takaisin juuri sen sisällöllisen ja arvopohjaisen ohjauksen, jota ei ole tarkoitettu käsiteltäväksi kevyemmällä, virkamiestasoisella menettelyllä.

Syömishäiriöliitto pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa palataan alkuperäiseen periaatteeseen, jossa rahoitusjärjestelmän tehtävä on turvata järjestöjen edellytykset, ei määrätä yksityiskohtaisesti niiden toimintatapaa.

5. Huomiot yksittäisistä kriteereistä (3 §:n 2 momentti)

5.1 Konkreettinen, kohtaava asiakastyö (1. kohta)

Syömishäiriöliitto pitää kohtaavaa, ihmisten välistä työtä arvokkaana ja tunnistaa sen keskeisen merkityksen sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnassa. Iso osa Syömishäiriöliiton tekemästä työstä on konkreettista tuen tarjoamista syömishäiriötä sairastaville ja heidän läheisilleen sekä ammattilaisten että vapaaehtoisten tuottamana.

Ehdotettu kriteeri kuitenkin kaventaa järjestöjen tekemän työn vaikuttavuuden käsitettä tavalla, joka ei vastaa sitä, miten sosiaali- ja terveysjärjestöjen työn todellinen vaikutusketju usein rakentuu.

Merkittävä osa vaikuttavuudesta syntyy välillisesti. Kouluttamalla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia tunnistamaan syömishäiriötä varhaisemmin, voi yksi ammattilaisille suunnattu koulutus parantaa useiden satojen syömishäiriötä sairastavien hyvinvointia huomattavasti laajemmin kuin sama työmäärä suunnattuna suoraan, rajalliselle määrälle asiakkaita kohdistuvaan kohtaamiseen.

Sama koskee Syömishäiriöliiton tekemää vaikuttamistyötä, jolla tavoitellaan rakenteellisia muutoksia palvelujärjestelmässä ja sitä, että syömishäiriötä sairastavien ja heidän läheistensä ääni tulee kuulluksi palveluja rakennettaessa. Vaikuttamistyön tuottama merkitys kohderyhmän hyvinvointiin on usein kattavampi ja kestävämpi kuin yksittäisen kohtaamisen, vaikka se toteutuu välillisesti eikä näy suorana asiakaskontakteina.

Ehdotettu kriteeri asettaa nämä kaksi toimintamuotoa eriarvoiseen asemaan tavalla, joka ei perustu niiden todelliseen vaikuttavuuteen kohderyhmän hyvinvoinnin kannalta vaan toiminnan muotoon. Tämä on erityisen ongelmallista avustuskehityksen pienentyessä. Kunkin järjestön tulisi itse voida arvioida, millä toimintamuodolla saavutetaan suurin hyöty kohderyhmälle käytettyä avustuseuroa kohden riippumatta siitä, onko kyse suorasta kohtaamisesta vai laajempaa joukkoa tavoittavasta välillisestä vaikuttamisesta. Syömishäiriöliitto esittää, että kriteeriin lisätään maininta siitä, että myös toiminnan välillinen, osoitettu vaikutus kohderyhmän asemaan (esimerkiksi ammattilaisten osaamisen vahvistamisen tai rakenteellisen vaikuttamistyön kautta) rinnastuu kohtaavaan asiakastyöhön silloin, kun vaikutusketju kohderyhmään on hakemuksessa selkeästi osoitettu.

5.2 Toiminnan rinnakkaisuus ja päällekkäisyys (3. kohta)

Syömishäiriöliitto pitää perusteltuna ja avustuskehityksen pienentyessä välttämättömänäkin sitä, että avustusharkinnassa kiinnitetään huomiota toiminnan päällekkäisyyteen ja järjestöjen keskinäiseen työnjakoon. Niukkenevassa rahoitustilanteessa on koko kentän vaikuttavuuden kannalta perusteltua, että avustukset kohdentuvat mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti, eikä samaa tarvetta rahoiteta moninkertaisesti eri toimijoiden kautta.

Muistiolounnoksessa tämä tavoite kytketään kuitenkin suoraan järjestöjen väliseen yhdistymiseen. Myöntämisharkinnassa todetaan voivan vaikuttaa edullisesti se, että hakijalla on esittää uskottava

suunnitelma yhdistymisestä toisen järjestön kanssa, ja että yhdistymisprosessi on jo käynnistetty. Syömishäiriöliitto katsoo, että tämä ylittää päällekkäisyyden arvioinnin tarkoituksenmukaisen rajan. Päällekkäisyyden vähentäminen ja työnjaon selkeyttäminen voidaan saavuttaa monin tavoin, esimerkiksi yhteistyörakentein, jotka eivät edellytä itsenäisten järjestöjen lakkauttamista. Kun avustusharkinta kytketään suoraan kannustimeksi yhdistymiselle, valtio ei enää arvioi, tehdäänkö työ tarpeettoman päällekkäisesti, vaan ottaa kantaa siihen, kuinka monta itsenäistä järjestöä kentällä ylipäänsä tulisi olla. Tämä on järjestöjen yhdistymisvapauteen (perustuslain 13 §) perustuvan itsemääräämisoikeuden kannalta periaatteellisesti eri asia kuin päällekkäisyyden karsiminen sinänsä, eikä sen paikka ole avustusharkinnan kannustimena.

Tätä huolta vahvistaa se, että valtio on samaan aikaan purkanut juuri sellaisia rakenteita, jotka ovat tuottaneet päällekkäisyyden vähenemisen ilman yhdistymistä. Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto, joka on koonnut yli 60 valtakunnallista järjestöä yhteisen koordinaation alle, on menettänyt valtionavustuksensa. Vastaavasti Mielenterveyspoolin, 36 mielenterveysjärjestön yhteistyörakenteen, valtionavustus on lakkautettu. Syömishäiriöliitto ei tällä esitä, että valtion tulisi suosia jotakin tiettyä yhteistyömuotoa sen enempää kuin yhdistymistäkään, vaan huomauttaa, että päällekkäisyyden vähentäminen on tosiasiaassa jo saavutettu näissä tapauksissa kevyemmillä keinoilla kuin mihin asetusaluos nyt kannustaa. Näiden jo toimiviksi osoittautuneiden rakenteiden rahoitusedellytysten heikentäminen samaan aikaan, kun asetukset kannustaa raskaampaan ja pysyvämpään ratkaisuun, on ristiriitaista suhteessa tavoitteeseen tukea tarkoituksenmukaisinta, ei valtion valitsemia, tapaa vähentää päällekkäisyyttä.

Lisäksi Syömishäiriöliitto pyytää täsmennystä siihen, millä perusteilla päällekkäisyyttä ylipäänsä arvioidaan tilanteissa, joissa toimijat työskentelevät saman laajan kohderyhmän tai ilmiön parissa eri erikoistumistasoilla, esimerkiksi valtakunnallisen, tiettyyn diagnoosiryhmään erikoistuneen liiton ja laajemman terveys- tai mielenterveysjärjestön välillä. Ilman selkeitä arviointiperusteita kriteeri jättää huomattavan tulkinnanvaraisuuden siitä, milloin kyse on täydentävästä erikoistumisesta ja milloin tarpeettomasta päällekkäisyydestä.

5.3 Toiminnan tavoitavuus ja osallistumisen avoimuus (4. kohta)

Tavoitavuuden ja osallistumisen avoimuuden arviointi on sinänsä perusteltu lähtökohta. Sen mittaaminen suoraviivaisilla määrällisillä indikaattoreilla, kuten osallistuja- tai yhteydenottomäärillä tietyllä tarkastelujaksolla, ei kuitenkaan sovellu yhtäläisesti kaikkeen sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan. Syömishäiriöihin liittyy erityisen voimakas stigma, minkä vuoksi avun hakeminen viivästyy tyypillisesti pitkään. Syömishäiriötä sairastava tai hänen läheisensä saattaa pohtia tuen pariin hakeutumista puolesta vuodesta useampaan vuoteen ennen ensimmäistä yhteydenottoa. Tämän kaltaisen toiminnan tosiasiallinen tavoitavuus ei ilmene lyhyen aikavälin yhteydenottomäärissä, vaan siinä, että matalan kynnyksen palvelu on luotettavasti ja pitkäjänteisesti olemassa silloin, kun kohderyhmä lopulta on valmis hakeutumaan palvelujen pariin.

Jos tavoitavuuden osoittamisessa nojaututaan yksinomaan määrällisiin, tarkastelujaksoon sidottuihin mittareihin, korkean stigman aiheiden parissa tehtävä työ näyttäytyy systemaattisesti vähemmän tavoitavana kuin toiminta, jonka kohderyhmällä ei ole vastaavaa yhteydenoton kynnystä. Juuri tämän kynnyksen madaltaminen on toiminnan keskeinen vaikuttavuustekijä. Syömishäiriöliitto esittää, että avustusharkinnassa hyväksytään tavoitavuuden osoittamiseksi myös laadullista ja välillistä näyttöä eikä pelkkää yhteydenottomäärän kehitystä yksittäisten vuosien välillä.

5.4 Kulujen kohtuullisuus ja perusteltavuus (5. kohta)

Julkisen rahoituksen käytön tulee luonnollisesti olla kaikissa olosuhteissa perusteltua, kohtuullista ja läpinäkyvää. Tämä velvoite koskee ja on aina koskenut STEA-rahoitusta saavia järjestöjä.

Syömishäiriöliitto kiinnittää kuitenkin huomiota perustelumuihistiossa mainittuun mahdollisuuteen täsmentää kulujen kohtuullisuusarviointia normatiivisella palkkakatolla. STEA:n oman tilastoinnin mukaan katon ylittäviä palkkoja maksettiin STEA-avustuskohdeissa vuonna 2024 noin 200 henkilölle, mikä vastaa noin kahta prosenttia kaikista avustuksilla palkatuista. Voidaankin kysyä, vastaako sen todellinen valtiontaloudellinen vaikutus sitä hallinnollista ja periaatteellista painoarvoa, joka sille kulukriteeristössä annettaisiin.

Koska palkkakatto koskettaa pientä, johtotehtäviin painottuvaa joukkoa, sen tuominen koko kentälle ulottuvaksi normatiiviseksi arviointiperusteeksi olisi suhteeton keino ongelman todelliseen laajuuteen nähden ja loisi tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja epävarmuutta myös niille järjestöille, joiden palkkarakenne ei anna aihetta huoleen.

Syömishäiriöliitto haluaa tietää, onko palkkakatto tarkoitus tuoda osaksi sitovaa kulukriteeristöä myöhemmässä valmistelussa, ja jos on, millä aineistolla sen tarve ja oikea mitoitus on arvioitu suhteessa havaittuun ongelman todelliseen laajuuteen.

5.5 Avustusten käyttöä koskeva palaute (.6 kohta)

On perusteltua, että avustusharkinnassa hyödynnetään aiemmasta toiminnasta kertynyttä näyttöä, kuten vuosiselvityksiä, tuloksellisuusraportteja sekä laillisuus- ja tuloksellisuustarkastuksia, eikä nojaututa pelkkään ennakkolliseen suunnitelmaan. Tämä on hyvän hallintotavan ja jatkuvan kehittämisen mukaista.

Kriteerin muotoilu ("on huomioinut riittävästi") jättää kuitenkin auki, miten sitä sovelletaan, jos aiempi palaute on koskenut momentin 1 tai 3 kohdan kaltaisia tulkinnanvaraisia kriteerejä. Ilman täsmennystä kertaalleen annettu tulkinta voi vakiintua pysyväksi perustaksi myöhemmille avustuspäätöksille riippumatta siitä, onko hakija esittänyt perusteltua vastanäyttöä. Syömishäiriöliitto esittää, että kriteerin soveltamisessa erotetaan hakijan reagointi selkeisiin puutteisiin niistä tilanteista, joissa kyse on tulkinnanvaraisesta arviosta toiminnan sisällöstä.

6. Kokonaisharkinnan periaatteen merkityksestä

On erittäin tärkeää ja kannatettavaa, että ehdotetun 3 momentin mukaan avustuksen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan. Tämä periaate on juuri se, mikä tekee avustusjärjestelmästä toimivan monimuotoisessa ja moniäänisessä sosiaali- ja terveysjärjestökentässä. Periaate tunnustaa ja tunnistaa, ettei mikään yksittäinen kriteeri voi yksinään ratkaista, onko toiminta arvokasta ja avustamisen arvoista, vaan ratkaisun on synnyttävä useiden, keskenään pohdittavien tekijöiden kokonaisuudesta.

Tämän periaatteen kunnioittamisen vuoksi on syytä kiinnittää huomiota siihen, että edellä kuvatut 2 momentin kriteerit on kirjoitettu varsin yksityiskohtaisiksi ja osin normatiivisiksi, kuten kulukriteerien kohdalla mainitut palkkakatot ja systemaattinen vertailu markkinatasoon osoittavat. Tällainen yksityiskohtaisuus kaventaa kokonaisharkinnan tilaa ja altistaa soveltamisen muuttumaan mekaaniseksi, mitä 3 momentin periaate ei tue. Syömishäiriöliitto edellyttää, että jatkovalmistelussa

2 momentin kriteerit muotoillaan riittävän yleisluontoisiksi turvatakseen kokonaisharkinnan periaatteen tosiasiallisen toteutumisen, eikä pelkkää muodollista mainintaa siitä.

7. Huomio muistion vaikutusarvioinnista

Muistioloonnoksen 4. luvussa todetaan, ettei asetus ”välittömästi puuttuisi mahdollisuuksiin saada STEA-avustuksia erilaisiin, valtionavusteisen toiminnan laadulliset kriteerit täyttäviin hankkeisiin ja toimintoihin”. Tämä toteamus on harhaanjohtava siltä osin kuin se esittää vaikutuksen vähäisenä. Mahdollisuus saada avustusta ei säily ennallaan riippumatta toiminnan muodosta, vaan se ehdollistetaan juuri niille sisällöllisille kriteereille, joita tässä asetuksessa säädetään. Asetus määrittelee entistä yksityiskohtaisemmin, millainen toiminta ylipäänsä pääsee rahoituksen pariin.

Tätä laajempi huoli koskee sitä suuntaa, johon tämän kaltainen, yhä yksityiskohtaisempi sisällöllinen kriteeristö vie valtionavustusjärjestelmän luonnetta. Kun avustuksen saaminen kytketään yhä tarkemmin ennalta määriteltyihin toimintamuotoihin, organisaatorakenteisiin ja kustannusnormeihin, alkaa avustussuhde muistuttaa toiminnallisesti tilaaja-tuottaja-asetelmaa, jossa rahoittaja määrittelee tuotettavan toiminnan yksityiskohtaisen sisällön etukäteen, vaikka muodollisesti kyse on edelleen yleishyödyllisen toiminnan tukemisesta. Tämä kehityssuunta on syytä tunnistaa ja arvioida avoimesti osana asetuksen jatkovalmistelua, sillä se koskettaa koko STEA-järjestelmän perustaa. Järjestelmän perustana tulee olla se, että valtionavustus mahdollistaa kansalaisjärjestöjen itsenäisen, niiden oman tarkoituksen ja kohderyhmätuntemuksen pohjalta tehdyn harkinnan siitä, miten yleishyödyllinen tarkoitus parhaiten toteutetaan.

8. Yhteenveto

Ehdotettu asetusmuutos ei rajoitu tarveharkinnan ja toteutuskelpoisuuden täsmentämiseen, vaan tuo avustusjärjestelmään sisällöllisen ohjauksen tasoja, jotka etukäteen määrittelevät, millainen toiminnan muoto, organisaatorakenne ja kustannustaso on toivottavaa riippumatta toiminnan tosiasiallisesta vaikuttavuudesta kohderyhmän hyvinvointiin. Palautekriteerin (2 momentin 6 kohta) myötä nämä tulkinnat myös kertautuvat ajan myötä, mikä syventää niiden vaikutusta entisestään.

Syömishäiriöliitto korostaa, ettei tämä huomio kyseenalaista niukkenevan rahoituksen edellyttämää tarvetta priorisoida ja arvioida vaikuttavuutta huolellisesti. Huoli kohdistuu siihen, että ehdotettu sääntelytapa kaventaa järjestöjen omaa, asiantuntemukseen perustuvaa harkintaa siitä, millä toimintamuodolla vaikuttavuus parhaiten saavutetaan. Osa ehdotetusta sääntelystä ei enää turvaa yhdenvertaisuutta ja ennakoitavuutta, vaan tekee jo valmisteluvaiheessa arvovalinnan siitä, millainen kansalaisyhteiskunnan toiminta on arvokasta.

Turussa 6.7.2026

Syömishäiriöliitto

Kirsi Broström
toiminnanjohtaja